

Tankdagen
20140327

Solna

Kenneth Lind

Investering Teknik o Miljö
Vägteknik

- ✓ CE-märkning
- ✓ AMA13
- ✓ Regelverk
- ✓ Standardisering

Presentation Kenneth Lind

Trafikverket / Investering / Teknik- och Miljö – Borlänge 2010 -
Specialist Asfalt och beläggning

Bakgrund
Laboratoriechef NCC ROADS
Projektledare Underhåll beläggning W-län, Vägverket

Standardisering

Ordförande SIS/TK202 Vägmaterial
Representerar SE i TC227 Road materials
WG1 Asfaltmassa/ TG2 Metoder/ TG3 Produktstandarder

Expertstöd belägningsfrågor/ regelverk

Investerings projektdistrikt regionalt/ nationellt
Stora Projekt
Nationellt Underhåll

Regelverk

Samordning AMA Anläggning Trafikverket
TRVKB Bitumenbundna lager
TRVAMA Anläggning
Regler för reglering

Branschsammanställda grupper

Tankgruppen
Metodgruppen – styrgrupp
Metodutskott - asfalt, ballast, bitumen

Kontakt: 010-123 14 85 E-post: kenneth.lind@trafikverket.se

2 2014-03-28

CE-märkning

CPR Byggproduktförordningen (ersätter CPD – Byggprodukt Direktiv)

24 april
2011

- Definitioner
- Tekniska bedömningsorgan

1 juli
2013

- Obligatorisk CE-märkning av byggprodukter

CE- märkning Viktiga avgränsningar gällande ansvar

- **Granska system för tillverkningskontroll samt utfärda certifikat**
Notifierat organ (SP, DNV..etc)
- **Fortlöpande kontroll av certifierat system för tillverkningskontroll**
Notifierat organ
- **Upprätta CE-märkning samt prestandadeklaration** – Producent
- **Utöva marknads kontroll, d v s att detta fungerar** – Boverket

3 2014-03-28

4 2014-03-28

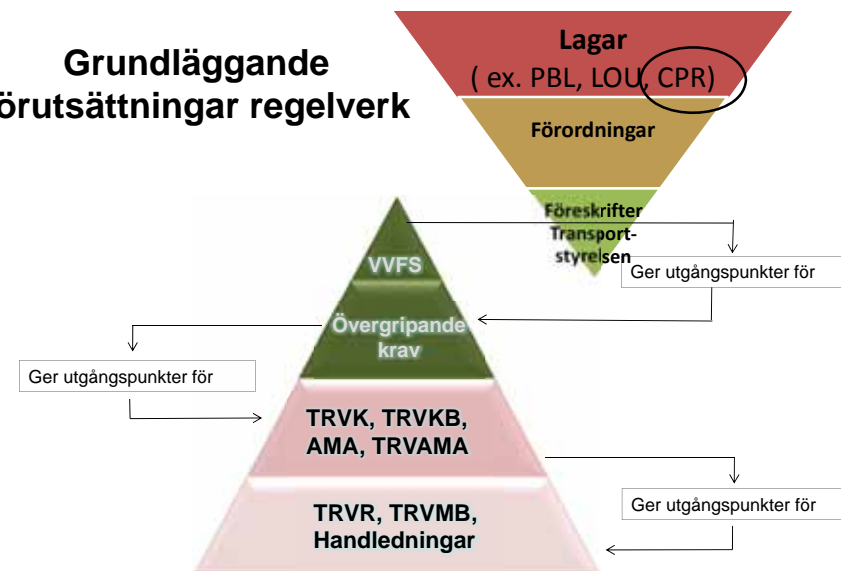
CE-märkning Upphandling av CE-märkta produkter

LOU Kap 6 §2

De tekniska specifikationerna ska i turordning hänvisa till:

1. Svensk standard som överensstämmer med europeisk standard.
2. Europeiskt tekniskt godkännande.
3. Gemensam teknisk specifikation
4. Internationell standard.
5. Annat tekniskt referens referenssystem som utarbetats av europeiska standardiseringsorgan
6. Annan svensk standard, svenskt tekniskt godkännande eller svensk teknisk specifikation om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning.

Grundläggande förutsättningar regelverk

Kravdokument bitumenbundna lager

Tekniska krav vid dimensionering, konstruktiv utformning/ projektering TRVK Väg

Tekniska råd vid dimensionering, konstruktiv utformning, projektering TRVR Väg

Riktat mot projektering

Krav på material, utförande och kontroll

Krav utförande, material, kontroll TRVAMA Anläggning Trafikverkets ändringar/tillägg till AMA

Krav på material, färdig produkt samt kontroll (åberopas under DCC) TRVKB Bitumenbundna lager

Regler för reglering vid beläggningsarbeten
Innehåller kalkylvärden - åberopas i kontrakt

AMA Anläggning 13

Webbutiken

Premiär för AMA Anläggning 13.

Nya AMA Anläggning 13, referensverket för tekniska beskrivningar för anläggningsarbeten är här.

Publicerad i AMA-webbtjänst (12 mars)

Rekommendation att granska dokument trots att de ännu inte åberopats i FU

Lämna synpunkter till svenskbyggtjänst.se

Svensk Byggtjänst ger ut AMA Nytt 2 ggr/ år vid behov (maj / november)

TRVKB Bitumenbundna lager 13

Trafikverkets krav på material och kontroll av bitumenbundna lager

TDOK 2013:0529
Version 1.0

Publikationsnummer ersätts med TDOK-nummer
(Version 1.0, 2.0...etc)

- ✓ Revideringsarbete pågår
- ✓ Samråd med Boverket, Swedac, EU-kommissionen
- ✓ Remissutgåva för synpunkter/ samråd internt / externt *) – april
- ✓ Beräknad publicering april/maj 2014.

*) Samtidig remiss samt utgivning av Regler för reglering av beläggningsarbeten

”Implementeringscykel” regelverk

Exempel

	JAN	FEB	MAR	APRIL	MAJ	JUNI	JULI	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Publicering AMA 13	■											
Publicering TRVKB 13												
ÖVERGÅNGSPERIOD	→											
Åberopande AMA13 i FU					■	■	■	■	■	■	■	■
Åberopande TRVKB i FU					■	■	■	■	■	■	■	■
Publicering Regler för reglering *)			■	■								
Åberopande Regler för reglering			■	■								
*) Relativt fristående dokument												

Övergångsperiod krävs för att branschen ska hinna ställa om sig

Under övergångsperiod ges utrymme för att sätta sig in i dokumenten

SS-EN 12271 – Ytbehandling

SS-EN 12271 omfattar ytbehandling baserad på prestandakrav på färdig produkt. Den omfattar inte ytbehandling som utformats av beställaren samt ytbehandlingsytor < 500 m2 som inte är sammanhängande.

SS-EN 12271 anger en rad olika kategorier för egenskaper för ytbehandling för att göra det möjligt för användare att välja lämpliga gränsvärden för ett brett användningsområde inom Europa.

Beställaren ska definiera kategorier enligt SS-EN12271 med relevanta egenskaper för det aktuella användningsområdet. Exempel på specifikationer anges i Annex A.

Kombination av styrd sammansättning med prestandakrav på slutprodukt kan leda till att prestandakraven inte uppfylls trots att kravet på sammansättning är uppfyllt.

Den part som ansvarar för designen är ansvarig för prestandan hos slutprodukten, under förutsättning att utförandet är korrekt utfört.

TRVKB Bitumenbundna lager 13

Ändringsförslag

”Typblad” ersätts med ”specifikationer”

”Leveranskontroll” ersätts med ” Mottagningskontroll”

Tydligare kravställning för produkter som omfattas av CPR

Förbättrad kalkylerbarhet

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

1. Inledning

Verifiering av prestanda

För byggprodukter som omfattas av CPR ska följande dokument överlämnas elektroniskt till beställaren innan leverans:

- prestandadeklaration
- aktuell typprovningsrapport för asfaltmassa
- aktuell TAIT för ytbehandling

Prestandakrav för respektive produkt framgår av aktuell specifikation.

13 2014-03-28

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

Ballast

Ballast ska prestandadeklaras med bestyrkandeprocédur system 2+.

SS-EN	Benämning	Prestandakrav/ specifikationer
13043	Ballast för asfaltmassor och tankbeläggningar för vägar, flygfält och andra trafikerade ytor	2.1.

Ny standard EN13043 Publicerad 2013.
Tillbakadragen av EU-kommissionen p g a att den inte följer CPR.

14 2014-03-28

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

Bitumen

Bitumen ska prestandadeklaras med bestyrkandeprocédur system 2+.

SS-EN	Benämning	Prestandakrav/ specifikationer
12591	<u>Penetrationsbitumen</u>	2.2.1
14023	<u>Polymermodifierade bitumen</u>	2.2.2
12591	<u>Viskositetsbestämda bitumen</u>	2.2.3
13808	<u>Bitumenemulsion</u>	2.2.4
15322	<u>Bitumenlösning</u>	Åberopas ej. Endast hänvisning till 15322.

Ny emulsionsstandard EN13808 publicerad 2013. Gamla ska vara tillbakadragen maj 2014. Standarden är inte publicerad i Official Journal vilket medför att producenten i dagsläget inte kan CE-märka produkten.

15 2014-03-28

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

9.5. Krav på ytbehandling

9.5.1. Krav tillåtna defekter

Typ av ytbehandling	Y1G	Y1B			Y2B
ADT _k x 1000	< 0,5	< 0,5	0,5 – 1,0	> 1,0	> 1,0
P1 Uppfötning och blödning, %	≤ 1,0	≤ 0,5	≤ 0,5	≤ 0,5	≤ 0,5
P2 Avskalning och släppor, %	≤ 0,5	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,2
P3 Utglesning, %	≤ 6	≤ 3	≤ 3	≤ 3	≤ 3
P4 Randning, m	≤ 10	≤ 2	≤ 2	≤ 2	≤ 2

9.5.2. Krav avseende makrotextur i hjulspår

MTD $\geq$ 0,5 mm, alternativt MPD $\geq$ 0,4 mm.
Kravet avseende medelvärden över 20 m.

16 2014-03-28

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

9.5.3. Specifikationer för ytbehandling

Kornstorleksfördelning

Sortering	4/8	8/11	11/16	4/16	8/16	0-16
Kornstorlek	Gc85/15	Gc85/15	Gc85/15	Gc85/15	Gc85/15	Ga85
Finnmaterialhalt	f ₁	f ₁	f ₁	f ₂	f ₂	-
Sikt (mm)	Andel passerande i vikt-%, min-max					
31,5	-	-	100	100	100	-
22,4	-	100	98-100	98-100	98-100	98-100
16	100	98-100	85-99	85-99	85-99	85-95
11,2	98-100	85-99	0-15	-	-	70-89
8	85-99	0-15	-	-	0-15	-
5,6	-	-	0-2	-	-	-
4	0-15	0-2	-	0-15	0-2	-
2	0-2	-	-	0-2	-	-
0,5	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	8-18
0,063	0-1	0-1	0-1	0-2	0-2	2-5

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

9.	YTBEHANDLING	102
9.5.	KRAV PÅ YTBEHANDLING	102
9.5.1.	Krav tillåtna defekter	102
9.5.2.	Krav avseende makrotextur i hjulspår	102
9.5.3.	Specifikationer för ytbehandling	103
9.6.	KONTROLL AV YTBEHANDLING	104
9.6.1.	Kontroll av defekter	105
9.6.2.	Kontroll av makrotextur	105
9.6.3.	Kontroll av utspridd bindemedelsmängd	105

Prestandakrav / specifikationer för ingående ballast flyttas till avsnitt 2. Ingående material

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

Innehåll

1.	INLEDNING	5
1.1.	BETECKNINGAR	7
1.2.	BENÄMNINGAR	9
1.3.	BENÄMNINGAR ENLIGT EUROPEISKA STANDARDER	11
2.	INGÅENDE MATERIAL	13
2.1.	KRAV INGÅENDE BALLAST	13
2.1.1.	Specifikationer ingående ballast till slitlager	13
2.1.2.	Specifikationer ingående ballast till bindlager	14
2.1.3.	Specifikationer ingående ballast till bärlager	15
2.1.4.	Specifikationer ingående ballast till justeringslager	16
2.1.5.	Specifikationer ingående ballast till tillfälligt slitlager	17
2.1.6.	Specifikationer ingående ballast till ytbehandling	18
2.2.	KRAV INGÅENDE BITUMEN	18
2.2.1.	Specifikationer penetrationsbestämda bitumen	18
2.2.2.	Specifikationer för polymodifierad bitumen, PMB	20
2.2.3.	Specifikationer viskositetsbestämda bitumen	21
2.2.4.	Specifikationer för bitumenemulsion	22
2.2.5.	Specifikationer för bitumenlösning	28

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

Kontroll av färdigt lager av ytbehandling

9.6.	KONTROLL AV YTBEHANDLING	104
9.6.1.	Kontroll av defekter	105
9.6.2.	Kontroll av makrotextur	105
9.6.3.	Kontroll av utspridd bindemedelsmängd	105

Kontroll av ingående material flyttat till avsnitt 2.5 Kontroll av ingående material.

Borde inte kontroll av utspridd bindemedelsmängd ligga under 2.5 också ?

TRVKB Bitumenbundna lager 13 Ändringsförslag

1. Inledning

Mottagningskontroll ingående material

Mottagningskontroll ska utföras av entreprenören för respektive produkt och objekt enligt nedan.

Produkt	Avsnitt	Krav
Ingående ballast	2.5.1	Enligt aktuell specifikation
Ingående bitumen	2.5.2	Enligt aktuell specifikation
Ingående asfaltgranulat	2.5.3	Enligt deklARATION

Varför mottagningskontroll när produkten är CE-märkt ?

CPR betonar att medlemsstater ska utgå ifrån att deklarerad prestanda och CE-märkning är korrekt.

Vad är syftet med mottagningskontroll ? (Kontrakt)

1. Verifiera att rätt produkt levereras till aktuellt objekt på rätt plats
2. Underlag för bindemedelsreglering
3. Trafikverket köper mottagningskontrollen av entreprenören / ej lev.

CE-märket är inte en kvalitetsstämpel.

Standardisering TC 227 Standarder aktuella för periodisk översyn

Periodisk översyn innebär att en standard ses över med jämna mellanrum för att säkerställa aktualitet och relevans.

Sverige ska, genom SIS/TK 202, för varje standard lämna ett svar till den internationella tekniska kommittén CEN/TC 227 Road materials som ska besluta om standardens framtid.

Standardisering TC 227 Standarder aktuella för periodisk översyn

- **EN 12272-2:2003**
- Surface dressing - Test methods - Part 2: Visual assessment of defects
- Svarsdatum till SIS 2014-05-01

- **EN 12273:2008**
- Slurry surfacing – Specifications
- Svarsdatum till CEN 2014-05-01

Skicka synpunkter till lina.nordfors@sis.se samt torbjorn.jacobson@trafikverket.se

Alternativ **B: Bekräfta** - standarden bör finnas kvar oförändrad till nästa översyn.

Alternativ **R: Revidera** - standarden bör revideras. *)

Alternativ **U: Upphäva** - standarden (och motsvarande svenska standard) bör upphävas. *

*) Ange motiveringar (engelska)

Bygga & förvalta

- Regler om byggande
- Bygga, ändra och underhålla
- Bygglov och anmälan
- Energideklaration
- CE-märkning och marknadskontroll
  - Byggproduktstillverkare
  - Importörer
  - Distributör
  - Byggherrar och projektörer
  - Platschef och inköpare
  - CE-märkning och småföretagade utlopp

Start / ... / CE-märkning och marknadskontroll / Webbaserad prestandadeklaration för byggprodukter

Webbaserad prestandadeklaration för byggprodukter

Från 24 feb 2014 är det möjligt för näringsidkare att tillhandahålla prestandadeklarationer på webben.

Denna administrativa förenkling kan utnyttjas av tillverkare, importörer och distributörer (handelsledet). Dessa ekonomiska operatörer ansvarar var och en för sin egen webbsida. Ansvarförhållandet ändras alltså inte mellan dessa ekonomiska operatörer för att någon av dem, eller alla, väljer att i tillhandahålla prestandadeklarationer på webben. Rätten kvarstår för den mottagare av en byggprodukt som begär det, att få en papperskopia av prestandadeklarationen, även om den också finns tillgänglig på webben.

För att en webbaserad prestandadeklaration ska vara giltig måste den ekonomiska aktören upplysa mottagaren av en byggprodukt var mottagaren kan finna prestandadeklarationen på webben. Ska prestandadeklarationen åtföljas av eventuell REACH-information ska även denna finnas på webben. Vidare får innehållet i prestandadeklarationen inte ändras sedan den publiceras på webben och webbkopian ska helt stämma överens med tillverkarens original. Prestandadeklarationen ska finnas tillgänglig i 10 år på webben efter det att produkten tillhandahållits.

Tack för mig

Kenneth Lind
Trafikverket / Investering
Vägteknik
kenneth.lind@trafikverket.se
010-123 14 85
076-766 49 65